ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ul. Gornoslaska 35, 00-432 Warszawa
Tel.: 0048 22 622 94 66, e-mail: ecocom-warsaw@mfa.gr

3/1/2022

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Πολωνίας
Αριθμός 8 (Δεκέμβριος 2021)

Οικονομία
• **Έκθεση ΔΝΤ** • **Προκλήσεις οικονομίας 2022** • **Πληθωρισμός** • **Επιτόκια** • **ΦΠΑ τρόφιμα** • **Βιομηχανική παραγωγή** • **Χρηματοδότηση ΕΕ**
Ενέργεια – Περιβάλλον
• **Κόστος ενέργειας** • **Νομοθεσία ΑΠΕ** • **Αιολική ενέργεια** • **Φωτοβολταϊκά** • **Αποθέματα φυσικού αερίου** • **Πυρηνική ενέργεια** • **Ηλεκτροκίνηση**
Επιχειρήσεις
• **Τομέας υποδομών** • **Τεχνολογία ελέγχου ατμοσφαιρικών ρύπων** • **Νεοφυείς επιχειρήσεις** • **Ανακύκλωση συσκευασιών** • **Καινοτομία** • **Κατανάλωση καφέ** • **Φόρος ζάχαρης** • **Ηλεκτρονικό εμπόριο** • **Λιανικό εμπόριο** • **Πολωνικές επενδύσεις στο εξωτερικό**

Πολωνική Οικονομία

Έκθεση ΔΝΤ - Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του ΔΝΤ, ο ρυθμός ανάπτυξης της πολωνικής οικονομίας θα διαμορφωθεί σε 4,5% το 2022. Διατυπώνεται σύσταση αποφυγής επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής, υπό τον φόβο υπερθέρμανσης της οικονομίας. Οι πόροι του προγράμματος Next Generation EU εκτιμάται ότι θα προσδώσουν σημαντική ώθηση στην οικονομία, υπό την αίρεση επίλυσης των διαφορών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των δημόσιων επενδύσεων. Υπολογίζεται ότι το οικονομικό πρόγραμμα Polish Deal θα κοστίσει περίπου 1% του ΑΕΠ. Αναφορικά με τα μέτρα αντιμετώπισης του πληθωρισμού, το ΔΝΤ σημειώνει ότι θα πρέπει να είναι αποτελεσματικά και προσωρινού χαρακτήρα, προκειμένου αφενός να συγκρατηθούν οι δημόσιες δαπάνες και αφετέρου να μην λειτουργήσουν - τα μέτρα - ως υποκατάστατο της αναγκαίας για την μείωση των πληθωριστικών πιέσεων, ευρύτερης πολιτικής προσαρμογής. Ειδικότερα, το ΔΝΤ θεωρεί ότι η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, μεσοπρόθεσμα, θα επιτρέψει αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση μελλοντικών δημοσιονομικών προκλήσεων. Ως αποτέλεσμα της μείωσης των σχετιζόμενων με την πανδημία ενισχύσεων, το έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί από 7,1% του ΑΕΠ, το 2020, σε 2,9%, το 2021, το δε χρέος σε 56% του ΑΕΠ. (*PAP*)

Προκλήσεις οικονομίας 2022 - Οι πληθωριστικές πιέσεις, η αντιπαράθεση με την ΕΕ, η πανδημία και η τιμή της ενέργειας είναι οι σημαντικότερες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει η πολωνική οικονομία το 2022, σύμφωνα με ανάλυση του ινστιτούτου ερευνών European Financial Congress (EKF) "Macroeconomic challenges and forecasts for Poland". Το EKF εκτιμά ότι ο μέσος πληθωρισμός φέτος θα είναι 5,1%, 6,3% το 2022 και 4,4% το 2023. Η αντιπαράθεση με την ΕΕ θέτει σε κίνδυνο την - απαραίτητη για την ανάκαμψη από την πανδημία - κοινοτική χρηματοδότηση, την ενεργειακή μεταρρύθμιση, τη ψηφιοποίηση και την στήριξη των επιχειρήσεων. Οι επιπτώσεις της πανδημίας κατατάσσονται στην τρίτη θέση ως παράγοντας ανησυχίας, ενώ έπεται η τιμή της ενέργειας η οποία συνδέεται ασφαλώς με τον πληθωρισμό, αλλά λόγω της εξάρτησης της πολωνικής οικονομίας από τον άνθρακα, αποτελεί και αυτοτελές οικονομικό πρόβλημα. (*PAP*)

Πληθωρισμός - Ο δομικός πληθωρισμός τον Νοέμβριο ήταν 4,7%, έναντι 4,5% τον Οκτώβριο, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Πολωνίας. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε κατά 7,8%, σε ετήσια και 1% σε μηνιαία βάση. (*PAP*)

Επιτόκια - Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής αύξησε το επιτόκιο αναφοράς, στις 8/12, κατά 50 μονάδες βάσης στο 1,75%, το επιτόκιο Lombard στο 2,25%, από 1,75%, το προεξοφλητικό επιτόκιο στο 1,8%, από 1,3% και το επιτόκιο καταθέσεων σε 1,25%, από 0,75%. (*PAP*)

ΦΠΑ τρόφιμα - Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι προτίθεται να εφαρμόσει μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ σε βασικές κατηγορίες τροφίμων για έξι μήνες, αρχής γενομένης από τον προσεχή Φεβρουάριο. Σημειώνεται ότι, έπειτα από συμφωνία σε επίπεδο υπουργών οικονομικών της ΕΕ, η υιοθέτηση σχετικής εφαρμοστικής οδηγίας αναμένεται εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022. Σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών, η μείωση του ΦΠΑ υπολογίζεται ότι θα συμβάλει στη μείωση του πληθωρισμού κατά 1,5%. (*PAP*)

Βιομηχανική παραγωγή - Η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε τον Νοέμβριο κατά 15,2% σε ετήσια (10,2% τον Οκτώβριο) και 5,3% σε μηνιαία βάση, ξεπερνώντας τις εκτιμήσεις αναλυτών (8,6% και -1,2%, αντίστοιχα). (*PAP*)

Χρηματοδότηση ΕΕ - Η εκκρεμότητα όσον αφορά στην έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του Εθνικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης της Πολωνίας (ΕΣΑ), ως αποτέλεσμα της αντιπαράθεσης για ζητήματα κράτους δικαίου, έχει σημαντική οικονομική διάσταση. Η Πολωνία επρόκειτο να λάβει περίπου €58 δισ. σε επιχορηγήσεις και δάνεια στο πλαίσιο του ΕΣΑ. Από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, για την περίοδο 2021-2027, πρόκειται να δοθούν στην Πολωνία €16,85 δισ., και από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης €0,82 δισ. Προς το παρόν, η Βουλή επεξεργάζεται αναθεωρημένο κείμενο του ΕΣΑ, το οποίο πρόκειται να είναι έτοιμο στις αρχές του 2022. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης πόρων από το Ταμείο Ανασυγκρότησης προσδιορίζεται στο τέλος του 2022. (*biznesalert.pl*, *credo.pl*)

Ενέργεια – Περιβάλλον

Κόστος ενέργειας - Εγκρίθηκε, στις 2/12, νόμος, βάσει του οποίου ο εταιρείες ενέργειας θα πρέπει να ενσωματώσουν στα τιμολόγια οικιακής κατανάλωσης, του 2022, μέρος μόνον των αυξήσεων της τιμής της ενέργειας, επιμερίζοντας το υπόλοιπο σε χρονικό ορίζοντα τριετίας. (*PAP*)

Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας URE, η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος θα αυξηθεί, το 2022, κατά 24% και του φυσικού αερίου κατά 54%. Σύμφωνα με την URE, οι αυξήσεις οφείλονται στην άνοδο των τιμών μελλοντικών συμφωνιών παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας, την απότομη αύξηση των αδειών εκπομπής αερίων στην ΕΕ και τη συνεχόμενη αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου στο χρηματιστήριο ενέργειας. Οι συμβάσεις που συνήφθησαν στο Πολωνικό Χρηματιστήριο Ηλεκτρικής Ενέργειας, δείχνουν ότι, τον τελευταίο χρόνο, η τιμή της ενέργειας, με παράδοση για το 2022 όσο και για τα επόμενα χρόνια, έχει αυξηθεί κατακόρυφα. Η τιμή της ενέργειας στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ανήλθε σε 470 PLN / MWh τον Νοέμβριο του 2021, από PLN 242 / MWh προ ενός έτους. (*ure.gov.pl*)

Νομοθεσία ΑΠΕ – Βάσει τροποποιήσεων του νόμου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), που εγκρίθηκαν από τη Βουλή στις 29/10, θεσπίζεται, από την 1/4/2022, νέο σύστημα τιμολόγησης της παραγόμενης ενέργειας. Για τους υφιστάμενους αγοραστές και όσους θα υποβάλουν αίτηση για σύνδεση μικροεγκαταστάσεων στο δίκτυο διανομής έως τις 31 Μαρτίου 2022, θα διατηρηθεί το ισχύον σύστημα εκπτώσεων, για περίοδο 15 ετών. Ο υπολογισμός της αξίας της πλεονάζουσας ενέργειας θα γίνεται πλέον από τον πωλητή, με βάση καθορισμένο αλγόριθμο. Η τιμολόγηση θα αφορά την αξία, όχι την ποσότητα του ρεύματος, όπως ισχύει σήμερα. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, οι τροποποιήσεις είναι προσαρμοσμένες στις οικείες διατάξεις της ΕΕ περί υποχρέωσης καταβολής τελών δικτύου από το σύνολο των παραγόντων της αγοράς και δυνατότητας λήψης από τους αγοραστές αμοιβής που αντικατοπτρίζει την αγοραία αξία της ενέργειας. Επιπλέον, θα δοθεί η δυνατότητα ολοκλήρωσης, από την τοπική αυτοδιοίκηση, έργων υπό εξέλιξη, που αφορούν μεμονωμένους επενδυτές φωτοβολταϊκών μικροεγκαταστάσεων, με στόχο την αξιοποίηση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων περιόδου 2014-2020 (εν λόγω χρηματοδότηση καλύπτει 60-85% του κόστους οικιακών φωτοβολταϊκών). Η σημαντική αύξηση των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, τα τελευταία έτη, ευνοήθηκε από προγράμματα όπως το Mój Prad (η ηλεκτρική μου ενέργεια), το οποίο πρόσφερε στα νοικοκυριά επιδότηση έως και PLN 5.000 για τη δαπάνη εγκατάστασης υποδομών ΑΠΕ. Οι επενδύσεις σε οικιακές εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας πρόσφεραν, επίσης, τη δυνατότητα αντιμετώπισης του αυξανόμενου ενεργειακού κόστους.

Η κριτική των νομοθετικών αλλαγών επικεντρώνεται στην απουσία ανάλυσης των συνεπειών στην περαιτέρω ανάπτυξη της κατανεμημένης παραγωγής και τις δυσμενείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη περιβαλλοντικά καθαρών πηγών ενέργειας, ως αποτέλεσμα των αλλαγών του συστήματος πληρωμών από το οποίο επωφελούνται μέχρι σήμερα οι παραγωγοί-καταναλωτές (φυσικά πρόσωπα που παράγουν και χρησιμοποιούν ηλεκτρική ενέργεια).

Το προηγούμενο μοντέλο βασιζόταν στις λεγόμενες εκπτώσεις, δηλαδή διακανονισμούς, μεταξύ του προμηθευτή και του πωλητή ενέργειας, σύμφωνα με τον οποίο ο ιδιοκτήτης της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης μπορούσε να διεκδικήσει επιστροφή έως και 80% της ενέργειας που διοχέτευε στο δίκτυο, χωρίς επιβαρύνσεις. Στο δίκτυο αποθηκεύονταν το περίσσευμα ενέργειας που παρήγαγαν οι ιδιοκτήτες φωτοβολταϊκών, λ.χ. το καλοκαίρι, για να την εισπράξουν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Πλέον, ο προσδιορισμός της τιμής βάσει αλγόριθμου θα συναρτάται με την τιμή της μεγαβατώρας (MWh) όπως ορίζεται στις αποκαλούμενες συναλλαγές της επόμενης ημέρας. Οι ιδιοκτήτες φωτοβολταϊκών θα έχουν τον δικό τους λογαριασμό στον οποίο θα καταγράφονται οι εισπράξεις από την παροχή της παραγόμενης ενέργειας στο δίκτυο. Όταν καταναλώνουν ενέργεια οι ίδιοι, θα πρέπει να πληρώνουν στην ίδια τιμή με τους υπόλοιπους καταναλωτές, αλλαγή η οποία ενδεχομένως να μειώσει τη βιωσιμότητα της οικιακής ηλιακής ενέργειας, λόγω επιμήκυνσης της περιόδου απόδοσης των φωτοβολταϊκών επενδύσεων. (*notesfrompoland.com*, *globenergia.pl*)

Αιολική ενέργεια - Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) πρόκειται να χορηγήσει δάνεια έως PLN 175 εκ. (€37,9 εκ.) για την κατασκευή δύο αιολικών πάρκων συνολικής παραγωγικής δυναμικότητας 63,1 MW

(Grajewo, ΒΑ Πολωνία). Η χρηματοδότηση της EBRD θα καλύψει το ήμισυ του αναγκαίου για το έργο δανεισμού, ενώ το υπόλοιπο θα δοθεί από την νορβηγική εμπορική τράπεζα DNB ASA. Οι νέες παραγωγικές μονάδες ανήκουν στην εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίων DIF Capital Partners (έδρα Ολλανδία). (*PAP*)

Φωτοβολταϊκά - Η εταιρεία φωτοβολταϊκών τεχνολογιών κτιρίων ML System (μεγαλύτερη του κλάδου στην Πολωνία), ξεκίνησε την παραγωγή του αποκαλούμενου κβαντικού γυαλιού (Quantum Glass), πλήρως διαφανούς με κβαντική επίστρωση, που παράγει ηλεκτρική ενέργεια Η απόδοσή του υπολογίζεται σε 35W / cm^2 και το κόστος σε €300-400 / cm^2. (*bankier.pl*)

Αποθέματα φυσικού αερίου - Τα αποθέματα φυσικού αερίου της Πολωνίας υπολογίζεται ότι ανέρχονταν, το Δεκέμβριο, σε 95% της συνολικής πληρότητας, σύμφωνα με την κρατική εταιρεία ενέργειας PGNiG. (*PAP*)

Πυρηνική ενέργεια - Το 74% των Πολωνών υποστηρίζει την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, σύμφωνα με έρευνα του Υπουργείου Κλίματος και Περιβάλλοντος (δείγμα 2.148 Πολωνών, ηλικίας 15-75 ετών). Το 58% των ερωτηθέντων θα συμφωνούσε στην εγκατάσταση μονάδων παραγωγής κοντά στον τόπο κατοικίας τους. Το 78% των Πολωνών πιστεύει ότι η κατασκευή πυρηνικών σταθμών ενδείκνυται για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής (αύξηση 8%, σε σύγκριση με το 2020) και το 82% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι θα συμβάλλει στην ενεργειακή ασφάλεια της χώρας (αύξηση 9%). (*gov.pl*)

Ηλεκτροκίνηση - Οι εταιρείες Veolia Energy Contracting Poland και Ekoen συμφώνησαν στην υλοποίηση έργου επέκτασης των υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, των υπερταχέων Ekoen Hubs, που θα εγκατασταθούν σε σημεία όπου η Veolia διαθέτει μονάδες παραγωγής και σταθμούς συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η Ekoen ειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. (*autoelectromoto.pl*)

Επιχειρήσεις

Τομέας υποδομών - Στην τελευταία έκδοση τοθ δείκτη *CMS Infrastructure Index*, ο οποίος αξιολογεί τις 50 πιο ελκυστικές χώρες, όσον αφορά τις επενδύσεις σε υποδομές, η Πολωνία κατέλαβε την 21η θέση, σημειώνοντας υποχώρηση δύο θέσεων, σε σύγκριση με το 2019. Τομείς που εμφανίζει υστέρηση είναι το ρυθμιστικό πλαίσιο, η γραφειοκρατία, η έλλειψη δυνατότητας πρόβλεψης και η φορολογική πολυπλοκότητα. Πλεονεκτήματα θεωρούνται οι μακροοικονομικές επιδόσεις (ρυθμός ανάπτυξης, εσωτερική ζήτηση, εξωτερικό εμπόριο, επιτόκια). Ως ενδεικτικό παράδειγμα προόδου, αναφέρεται η περίπτωση της ώθησης που προσδίδει στον κλάδο των ΑΠΕ η έναρξη προχρηματοδότησης επενδύσεων σε υπεράκτιες αιολικές μονάδες. (*wnp.pl*)

Τεχνολογία ελέγχου ατμοσφαιρικών ρύπων - Στην καταπολέμηση του ιδιαίτερα έντονου φαινομένου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Πολωνία (η αιθαλομίχλη θεωρείται υπεύθυνη για το θάνατο 95.000 ανθρώπων ετησίως) συμβάλλουν πολλές νεοφυείς πολωνικές επιχειρήσεις, μέσω προγραμμάτων της ΕΕ. Η εφαρμογή Airly είναι η πιο διαδεδομένη (2.800 αισθητήρες μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, χρηματοδότηση ύψους €0,73 εκ.), ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη νέες εφαρμογές. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι Tixon Technology (σύστημα παρακολούθησης ποιότητας αέρα από μεμονωμένους καταναλωτές - SMOGi - μέσω φορητού αισθητήρα), EcoLife (καταγραφή δεδομένων υψηλής ακρίβειας για το επίπεδο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης), Meteoalert (εργαλείο πληροφορικής για μέτρηση δεδομένων ποιότητας του αέρα και διάχυση πληροφοριών σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης). (*bankier.pl*)

Νεοφυείς επιχειρήσεις - Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας Inovo Venture Partners, οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων στην Πολωνία ανήλθαν σε PLN 582 εκ., το τρίτο τρίμηνο του 2021. Συνολικά, τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, νεοφυείς επιχειρήσεις συγκέντρωσαν κεφάλαια ύψους PLN 1,76 δισ. Εκτιμάται ότι, βραχυπρόθεσμα, οι χρηματοδοτήσεις νεοφυών εταιρειών με ώριμα επιχειρηματικά σχέδια (Series A and B), θα αυξηθούν, με τη συμμετοχή διεθνών επενδυτών, αναδεικνύοντας τις πρώτες πολωνικές επιχειρήσεις κατηγορίας unicorn (αξίας άνω του $1 δισ.). (*wnp.pl*)

Το 2021 οι περισσότερες νεοφυείς επιχειρήσεις κατάφεραν να εξαλείψουν τις επιπτώσεις της πανδημίας ή ακόμη και να επωφεληθούν από αυτή, σύμφωνα με στοιχεία του ινστιτούτου

Startup Poland. Μόλις το 23% θεωρεί ότι η πανδημία είχε δυσμενή επίδραση στη δραστηριότητά τους, το 40% εκτιμά ότι δεν είχε καμία επίδραση, ενώ το 37% πιστεύει ότι η επίδραση ήταν θετική. Από το 2020 έως και το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2021, επενδύθηκαν περί τα PLN 3,9 δισ. ($0,96 δισ.) σε νεοφυείς επιχειρήσεις. Περίπου 20% των πολωνικών νεοφυών εταιρειών συγκέντρωσαν χρηματοδότηση τουλάχιστον PLN 5 εκ. ($1,23 εκ.), το 60% παρουσίασαν ανάπτυξη και αύξηση των εσόδων, έναντι του περασμένου έτους και το 20% είχε μηνιαία έσοδα άνω των PLN 200.000 ($49.000). (*startuppoland.org*)

Ανακύκλωση συσκευασιών - Η εταιρεία ταχυμεταφορών InPost σε συνεργασία με τη Modivo, την πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου μόδας eobuwie.pl του Ομίλου CCC, εγκαινίασαν πιλοτικό πρόγραμμα επαναχρησιμοποιήσιμων οικολογικών συσκευασιών για ηλεκτρονικά καταστήματα. Κάθε πακέτο έχει εσωτερική ετικέτα επιστροφής η οποία σαρώνεται στα αποθετήρια δεμάτων, προτού επιστραφεί, αρχικά στην αποθήκη InPost και στη συνέχεια στο κατάστημα ηλεκτρονικού εμπορίου. Το 2020 στάλθηκαν στην Πολωνία άνω των 640 εκ. δεμάτων. Η InPost διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο μηχανημάτων δεμάτων στην Πολωνία (15.000), δραστηριοποιείται δε, επίσης, στο Ην. Βασίλειο και την Ιταλία. (*handelextra.pl*)

Καινοτομία - Από μελέτη του Πολωνικού Οικονομικού Ινστιτούτου (PIE), προκύπτει ότι, την περίοδο 2018-2020, η καινοτόμος δραστηριότητα παρουσίασε αύξηση 36,7% στις βιομηχανικές επιχειρήσεις και 33% στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών. Σε σύγκριση με τα έτη 2017-2019, το μερίδιο των καινοτόμων εταιρειών αυξήθηκε κατά 15% στην περίπτωση των βιομηχανικών επιχειρήσεων και 19,3% στην περίπτωση των υπηρεσιών. Οι πιο καινοτόμες βιομηχανικές επιχειρήσεις είναι αυτές που ασχολούνται με την παραγωγή και επεξεργασία οπτάνθρακα και διυλισμένων προϊόντων πετρελαίου (το 62,5% των εταιρειών αυτής της κατηγορίας έχουν εφαρμόσει καινοτομίες). Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων. Οι λιγότερο καινοτόμες είναι οι εταιρείες του κλάδου ένδυσης (21,6% των εταιρειών ένδυσης έχουν εφαρμόσει καινοτομίες). Στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών, πιο καινοτόμος είναι ο κλάδος των ασφαλίσεων, των αντασφαλίσεων και των συνταξιοδοτικών ταμείων (85,1%) και ο λιγότερος οι χερσαίες μεταφορές και οι μεταφορές με αγωγούς (20,2%). Οι δαπάνες για καινοτομία από επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ανήλθαν, το 2020, σε PLN 18,4 δισ. (PLN 13,1 δισ. το 2018), ενώ για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις μειώθηκαν κατά PLN 3 δισ., στα PLN 20,4 δισ. Παρά την μείωση, το ποσοστό των βιομηχανικών εταιρειών που εφάρμοσαν τουλάχιστον μία καινοτομία το 2018-2020 αυξήθηκε κατά 12,5%, σε σύγκριση με το 2017-2019. Αντίστοιχα, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών σημείωσαν αύξηση 18,9%. Και στις δύο κατηγορίες επιχειρήσεων, οι καινοτομίες αφορούσαν συχνότερα σε διαδικασίες, από τις καινοτομίες προϊόντων. Οι μεγάλες εταιρείες (250 εργαζόμενοι και άνω), ήταν οι περισσότερο καινοτόμες, τόσο στις υπηρεσίες όσο και στη βιομηχανία (58,1% και 61,1%, αντίστοιχα). Η πανδημία πιθανόν συνέβαλε στη δυναμική αύξηση της καινοτομίας, καθώς οι πανδημικοί περιορισμοί ανάγκασαν τις εταιρείες να επιταχύνουν τη διαδικασία του ψηφιακού μετασχηματισμού (εφαρμογή cloud, ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεργασία). (*forsal.pl*)

Κατανάλωση καφέ - Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας GfK, η κατανάλωση καφέ και οικιακών συσκευών παρασκευής του έχει ανοδική τάση. Την περίοδο Οκτωβρίου 2020-Σεπτεμβρίου 2021, οι δαπάνες των νοικοκυριών για καφέ ήταν αξίας PLN 3,2 δισ. (€697 εκ.), η δε Πολωνία κατατάσσεται τρίτη σε πωλήσεις καφετιέρων στην Ευρώπη(€116,4 εκ., το πρώτο εξάμηνο του 2021), μετά τη Γερμανία και τη Γαλλία. (*PAP*)

Φόρος ζάχαρης

Ο φόρος για αναψυκτικά που περιέχουν ζάχαρη, ο οποίος εφαρμόζεται από τον Ιανουάριο του 2021, δεν έχει αποδώσει σύμφωνα με τις προσδοκίες της κυβέρνησης. Έως τον Νοέμβριο είχαν εισπραχθεί PLN 1,34 δισ., λιγότερο από το ήμισυ των προϋπολογισθέντων. Σύμφωνα με αναλυτές, η υποαπόδοση οφείλεται στη μείωση των πωλήσεων των προϊόντων που υπόκεινται σε φορολογία. Ο φόρος έχει δύο συντελεστές, το σταθερό, με επιβάρυνση PLN 0,5 για αναψυκτικά με περιεκτικότητα ζάχαρης έως και 5gr/100ml ή εφόσον περιέχουν τουλάχιστον κάποια γλυκαντική ουσία σε οποιαδήποτε ποσότητα, και τον μεταβλητό, με επιβάρυνση PLN 0,05 για κάθε γραμμάριο ζάχαρης άνω του ορίου των 5gr/100ml. Επιπλέον, τα αναψυκτικά που περιέχουν καφεΐνη ή ταυρίνη επιβαρύνονται με PLN 0,01 ανά λίτρο. Στα αναψυκτικά με περιεκτικότητα τουλάχιστον 20% φρούτα ή/και λαχανικά και σε εκείνα με

περιεκτικότητα ηλεκτρολυτών υδατανθράκων άνω των 5gr/100ml, εφαρμόζεται μόνον ο μεταβλητός συντελεστής. (handelextra.pl)

Ηλεκτρονικό εμπόριο - Η εταιρεία Frisco.pl, η οποία κατέχει ηγετική θέση στην αγορά ηλεκτρονικού εμπορίου ειδών παντοπωλείου, πρόκειται να επεκτείνει τη λειτουργία της στη Silesia και στο μητροπολιτικό κέντρο Gdańsk-Gdynia-Sopot της Βόρειας Πολωνίας (αποκαλούμενο Tri-City). Η Frisco.pl ανήκει στον Όμιλο Eurocash και δραστηριοποιείται τα τελευταία 15 χρόνια στην πρωτεύουσα και στις πόλεις Kraków, Wrocław και Poznań. (handelextra.pl)

Λιανικό εμπόριο - Σύμφωνα με έρευνα της Deloitte, ο μέσος όρος εκπτώσεων που προσέφεραν τα ηλεκτρονικά καταστήματα την Παρασκευή 26 Νοεμβρίου, την αποκαλούμενη Black Friday, ήταν της τάξης του 3,6% (τα δύο προηγούμενα έτη ήταν 3,4% και 4%). Από δείγμα 800 καταστημάτων, το 57% δεν πραγματοποίησαν προωθητικές δράσεις. (handelextra.pl)

Πολωνικές επενδύσεις στο εξωτερικό - Η εταιρεία χημικών Synthos εξαγόρασε εργοστάσιο ελαστικών (Schkopau) από τη γερμανική Trinseo, έναντι $460 εκ., πραγματοποιώντας την μεγαλύτερη επένδυση πολωνικής εταιρείας στο εξωτερικό. Η Synthos ανήλθε, παράλληλα, στη δεύτερη θέση στην παραγωγή συνθετικού καουτσούκ παγκοσμίως, με 800.000 τόνους ετησίως. Η εξαγορά εκτιμάται ότι θα παράγει συνέργιες ύψους $20 εκ. Το 2021 η Synthos απέκτησε, επίσης, μονάδα παραγωγής στην Τσεχία (Kralupy), προγραμματίζει δε την υλοποίηση, έως το 2025, επενδύσεων ύψους $1,2 δισ. (notesfrompoland.com)

Χρηματιστήριο Βαρσοβίας (1/12-30/12/2021)

Ισοτιμίες (EURO-PLN, USD-PLN)

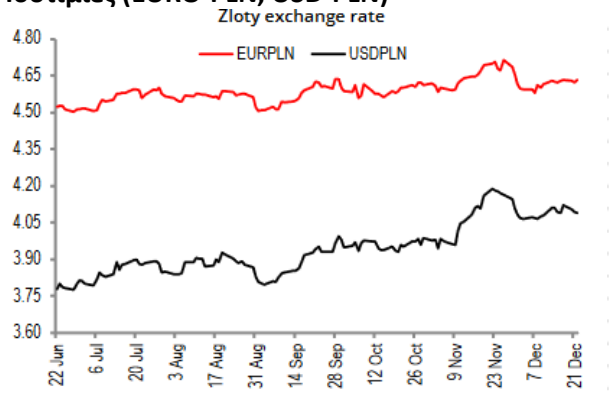

Απόδοση ομολόγων

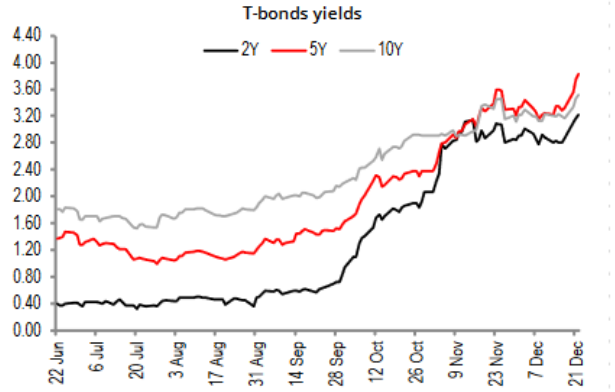

Πηγές: *Polish Press Agency (PAP), Στατιστική Υπηρεσία (GUS), Ημερήσιος Οικονομικός Τύπος, Santander Polska*